

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Sigurd Bakken, 22003686

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Statsforvalterens vedtak – dispensasjon til å gjennomføre terrengendringer i ryddebeltet under kraftledningen i Pipra og Storsjøgda naturreservat.

Statsforvalteren gir Statnett dispensasjon til å gjennomføre terrengendringer i ryddebeltet under kraftledning i Pipra og Storsjøgda naturreservat. Det gis også dispensasjon til motorferdsel med helikopter i forbindelse med dette arbeidet (frakt av utstyr). Det er stilt vilkår til dispensasjonen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 17.12.2020. Det er søkt om tillatelse til terrengendringer ved et punkt under kraftledningen inne i Pipra og Storsjøgda naturreservat i Nittedal kommune.

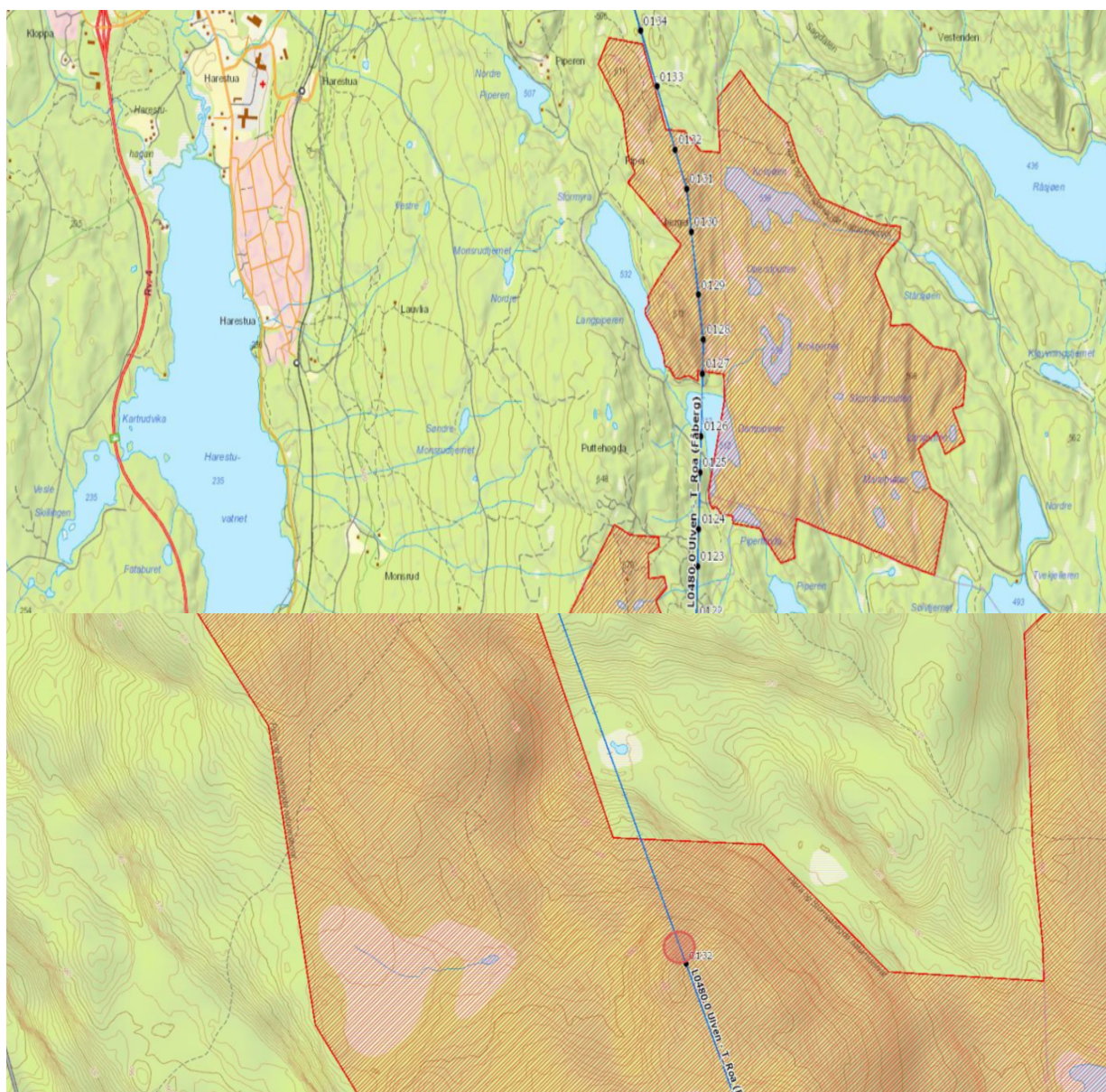
Statnett søker om dispensasjon til å gjennomføre terrengendringer i ryddebeltet under kraftledningen ved et punkt innenfor Pipra og Storsjøgda naturreservat. Dette tiltaket skal sikre forsvarlig avstand mellom terrenget og ledningen.

Statnett søker om tillatelse til:

- Fjerning av ca. 6 m³ masse under et punkt av kraftledningen, mast 132 (se vedlagt figur).
- Nødvendig ferdsel for å utføre overnevnt arbeid, dette gjelder både i luft og terreng.
- Nødvendig ferdsel for videre drift og vedlikehold av ledningen.

Den omsøkte terrengendringen innebærer å fjerne ca. 6 m³ masser totalt, i et område på ca. 20 m². Den maksimale dybden for terrengendringer er ca. 0,7m. Dette punktet ligger ca. 8 meter fra mast 132, i retning nordover. Terrenget består av morene på fjell, og det må derfor pigges. Toppmasser vil tas og legges midlertidig til side, før det pigges slik at dagens terreng senkes. Deretter vil toppmassene legges tilbake igjen. Det vil tilrettelegges for naturlig revegetering.

Transport inn vil innebære helikoptertransport av mindre grave-/boremaskin til mast 132. Jobben vil gjøres på stedet og det vil ikke være behov for annen bakketransport.

Figur 1: Under mastespenn 132-133 søkes det om dispensasjon til å gjennomføre et terrenginngrep for å opprettholde sikker avstand mellom kraftledning og terreng.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Pipra og Storsjøhøgda naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Pipra og Storsjøhøgda naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 14.12. 2018. Formålet med verneområdet er å bevare et stort og sammenhengende område med gammel og lite påvirket granskog, som har særlig betydning for biologisk mangfold i form av å utgjøre en viktig del av et nettverk av vernet gammelskog på Romeriksåsene. Området har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for vedboende sopp og lavarter knyttet til eldre og fuktig granskog, herunder huldrestry, og for arealkrevende arter. I tillegg er det en målsetting å beholde

verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Naturreservatet anses som velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling.

Det fremgår av verneforskriftens § 3 a. at *vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse*. Videre fremgår det § 3 c. at det ikke må iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger osv.

I henhold til verneforskriftens § 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsen) bokstav o. er vernebestemmelsen i § 3 annet ledd ikke til hinder for *oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenning og økning av linetversnitt når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig*. Etter verneforskriften er oppgradering og fornyelse av kraftledning tillatt etter verneforskriften så lenge naturverdiene ikke forringes.

I verneforskriftens § 5 (*regulering av ferdsel*) fremgår det at *all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner*. I henhold til § 5 bokstav a. er *motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt, herunder landing og start med luftfartøy*.

Det omsøkte tiltaket omhandler et omfattende terrenginngrep i verneområdet. Et slik tiltak kan ikke regnes som generell oppgradering eller fornyelse av kraftledningen, og er derfor ikke omfattet av verneforskriftens § 4 bokstav o). Verneforskriftens § 7 bokstav f) åpner for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til *oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4*. Videre i § 7 bokstav g) står det at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjonen til *nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering og fornyelse av kraftledninger*. Statsforvalteren kan altså gi dispensasjon til terrenginngrep og motorferdsel i forbindelse med fornyelse eller oppgradering av kraftledning i Pipra og Storsjøhøgda naturreservat.

Det følger av naturmangfoldloven (nml) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Det fremgår av naturmangfoldloven § 8 at kravet til kunnskapsgrunnlaget skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken. Fylkesmannen har kjennskap til området gjennom arbeidet med verneprosessen og gjennom befaringer i verneområdet. I henhold til naturbase ligger det aktuelle området innenfor en registrert naturtype med gammel barskog. Det er også registrert noen arter av forvaltningsinteresse i området, men artene og naturtypen vil i svært liten grad bli berørt av tiltaket, da disse ligger utenfor kraftledningens ryddebelte. Vi regner med dette kravet, om et godt kunnskapsgrunnlag jf. nml. § 8, som oppfylt.

Statnett ønsker å gjennomføre terrengendringer i ryddbeltet ved et punkt nord i naturreservatet. Bakgrunnen for at det søkes om dispensasjon til terrenginngrep, er å sikre tilstrekkelig avstand mellom bakken og linjen. Tiltaket innebærer midlertidig fjerning av overflatemasse som settes til siden, pigging av fjell for å senke terrenget og tilbakeflytting av overflatemasse. For å unngå skader på verneverdiene i området ønsker Statnett å fly alt av redskaper inn med helikopter i stedet for bakketransport. Ved bruk av helikopter vil man kunne unngå alt av terrengskader ved frakt av utstyr, jf. nml § 12 (*Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*), men bruk av helikopter vil kunne ha en

forstyrrende effekt, og særlig hvis tiltaket gjennomføres innenfor den sårbare perioden for fugle- og dyrelivet (15. april – 15. juni). Den negative effekten vil kunne minimeres betraktelig dersom tiltaket kan gjennomføres utenfor denne sårbare perioden.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for våre vurderinger, jf. nml. § 10. Statsforvalteren er ikke kjent med andre tiltaket i eller i umiddelbarnærhet til denne delen av verneområdet. Arbeidet vil forgå over en kort tidsperiode, og det fysiske inngrepet begrenses til en liten lokalitet i ryddbeltet under dagens kraftledning. Vi vurderer det derfor til at prosjektets begrensede omfang i verneområdet gjør at det ikke vil øke den samlede belastningen på verneverdiene nevneverdig. For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk, jf. nml. § 12.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor mindre vekt i denne saken.

Konklusjon

Statsforvalterens vurdering er at så lenge tiltaket gjennomføres utenfor den sårbare perioden for fugle- og dyrelivet, og ikke vil berøre andre deler av naturreservatet utenfor det oppmerkede punktet i ryddbeltet, vil det ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. På bakgrunn av overnevnt informasjon, avbøtende tiltak og tiltakets omfang, gis det dispensasjon med hjemmel i verneforskriftens § 7 bokstav f) og g). Statsforvalteren legger vekt på at oppgradering og vedlikehold av kraftledninger er et «samfunnsviktig» tiltak og at frakt av utstyr med helikopter er en skånsom metode som begrenses til korte tidsperioder med forstyrrelser for dyre- og fuglelivet.

Vedtak

Statsforvalteren gir Statnett dispensasjon til å gjennomføre terrengendringer i ryddbeltet under kraftledningen ved oppmerket punkt inne i Pipra og Storsjøgda naturreservat. Det gis også dispensasjon til motorferdsel med helikopter i forbindelse med dette arbeidet (frakt av utstyr). Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftens § 7 bokstav f) og g).

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene, jf. nml. § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.
- Tiltaket skal gjennomføres utenfor den sårbare perioden for fugle- og dyrelivet, som er 15. april til 15. juni.
- Det skal kun benyttes stedegne masser etter opprydding av tiltaket for å unngå bruk av forurensede masser eller masser som kan inneholde frø fra fremmede arter.
- Helikopteret skal kun brukes til å frakte personell og utstyr, og antall turer skal begrenses til bare det absolutte nødvendige.
- Tiltakshaver skal dekke evt. kostnader ved eventuelle skader på verneområdet som tiltaket volder, dersom dette ikke kan ses som urimelig ut fra tiltaket og skades karakter, jf. nml. § 11.
- Dokumentasjon på utført tiltak skal sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
Seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Sigurd Bakken
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent